

2. Хоржевська І. М. Професіоналізм та професійний розвиток особистості [Електронний ресурс] / І. М. Хоржевська // Наукові праці. Державне управління. – Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe.

3. Day, S. Developing Teachers : The Challenge of Lifelong Learning /S. Day. – London: Falmer Press, 1999. – 239 p.

4. Scheerens J. Teachers' professional development. Europe in international comparison. An analysis of teachers' professional development based on the OESD's Teaching and Learning International Survey (TALIS) / J. Scheerens – Luxembourg : Office for Official Publications of the European Union, 2010. – 204 p.

СУЧАСНІ ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ВАЖЛИВИХ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТІВ

Гончарук В. В., Болтоматіс Д. В.

Одеська національна академія харчових технологій, Україна

Анотація. У статті визначені можливі причини втрати студентською молоддю мотивації до систематичних занять фізичною культурою та спортом, а також визначено напрямок докладання зусиль щодо подолання цих негативних тенденцій.

Постановка проблеми. У вітчизняній та зарубіжній соціології та психології поняття „здоровий спосіб життя" набуло широкого вжитку. Однак, на жаль, орієнтація на здоровий спосіб життя не набула якості цінностей, що розділяються особистістю і виступають у ролі мети життя й основних способів досягнення цієї мети; здоровий спосіб життя не «опредмечений у речах, зв'язках, стосунках; потребах, цінностях людини».

З огляду на те, що функції ціннісних орієнтацій полягають у формуванні системи визначених установок людини, що регулюють її поведінку в різних ситуаціях, доводиться констатувати відсутність у пересічної особистості внутрішньої установки на ведення здорового стилю життя. Це підтверджують численні дослідження ціннісних орієнтацій студентів, які дають підстави стверджувати, що здоров'я займає серед них провідне місце.

Однак, не зважаючи на це, знання про зміст здорового образу життя, значущість його компонентів не набули реального втілення на рівні повсякденного буття.

Мета статті – визначити на рівні теоретичних узагальнень можливі причини втрати студентською молоддю мотивації до систематичних занять фізичною культурою та спортом, а також визначити напрямок докладання зусиль щодо подолання цих негативних тенденцій.

Результати досліджень. Як відомо, ті потреби, які співвідносяться з домінуючими цінностями – пріоритетні, тобто задовольняються в першу чергу. Піклування про власне здоров'я такою домінуючою цінністю ще не стало; потреба бути здоровим особистістю усвідомлена але вольовими зусиллями та конкретними діями не підкріплена. Необхідно сформувати і зробити ефективно працюючим наступний ланцюжок: інтерес–мотив–звичка–ціннісна орієнтація–установка.

На думку науковців інтерес до занять фізичною культурою та спортом можна сформувати шляхом залучення до різних видів фізкультурно-спортивної діяльності, при органічній єдності навчального і виховного процесів, з використанням можливостей навчальних закладів та позанавчальних спортивних установ. Одночасно з інтересом формується мотивація до систематичних занять фізичною культурою та спортом, яка виникає внаслідок взаємодії особистісних та ситуаційних факторів і характеризується напрямком та інтенсивністю зусиль. Важливо знати мотиви, які заохочують до занять. Типовими мотивами на початку занять є прагнення зміцнити здоров'я, покращити фізичну підготовленість, самопочуття, зниження маси тіла. Згодом у тих, хто займається вже тривалий час, мотивація змінюється: це задоволення від програми занять, організації і методики їх проведення, тип активності, соціальні фактори.

Зважаючи на існуючий розрив між „необхідним” і „реальним” головним завданням сьогодення є змінити негативні тенденції в мотивації поведінки особистості щодо збереження власного здоров'я, культивування та зміцнення мотивів, що заохочують до занять фізичною культурою та спортом. Очевидно слід шукати інші, співзвучні сучасному етапу розвитку суспільства, шляхи та механізми формування важливих ціннісних орієнтацій, серед яких одне з провідних місць займає установка на ведення здорового способу життя. З цією метою необхідно «конструювати» відповідні ситуації,

широко впроваджувати їх в практику повсякденного життя. Досягти цього можна використовуючи можливості сучасних комунікативних засобів, в першу чергу засобів масової інформації та інформатизації, створивши ефективно діючу систему зовнішніх заохочень, яка сприятиме формуванню внутрішньої мотивації.

Узагальнення та аналіз результатів численних досліджень дають підстави вважати, що основними напрямками роботи щодо формування потреби фізичного удосконалення у вузівської молоді є наслідування, ознайомлення студентів з діяльністю власного організму, висвітлення ролі фізкультурно-спортивної роботи з провідною діяльністю студентів. Важливу роль відіграють також заходи щодо пропаганди здорового образу життя – бесіди, доповіді, диспути, зустрічі, науково-практичні конференції. Завдяки їм формується впевненість у необхідності впровадження фізичної культури у повсякденне життя, збільшення обсягу фізичної активності за рахунок самостійних занять. На думку ряду дослідників виховання стійкої потреби в самостійних заняттях фізичними вправами є один із основних напрямків удосконалення системи фізичного виховання студентської молоді.

Найдійовішим засобом формування у студентів потреби фізичного вдосконалення, вважає О. П. Петров, є оперативне інформування про поточні результати та стан окремих систем організму (серцево-судинної, дихальної тощо).

Сьогодні, на думку експертів, фахівців з різних областей наукового знання, визначальними рисами розвитку цивілізації стали процеси інформатизації та глобалізації. Майбутнє людства будуть визначати глобальні інформаційно-комп'ютерні мережі. Слід враховувати факт злиття біо- і техно інформації в єдину нову силу, яка домінує зараз на планеті. Саме тому проблеми формування нової етики ставлення до життя, пошук системо утворюючих факторів формування культури здоров'я особистості, гармонії тілесного і духовного набувають особливої актуальності на фоні втрати існуючою системою рухів видів фізичної підготовки та спорту змістовної цінності та мотивуючої ролі.

На теперішній час у сфері фізичної культури та спорту інформаційні технології знайшли впровадження у вигляді електронних облікових документів, підручників та посібників,

контролюючих тестових програм, експертних систем, експрес-систем функціональної діагностики, оздоровчих практикумів. З урахуванням темпів розвитку новітніх технологій зовсім не важко спрогнозувати в недалекому майбутньому об'єднання цих окремих елементів в єдину інформаційно-освітню систему. Більш важливим є спрогнозувати і направити її інформаційно-комунікативне наповнення.

Попередні теоретичні узагальнення дають можливість припустити доцільність використання у побудові навчально-тренувального процесу нових дидактичних принципів – особистої зацікавленості та інформативної насиченості.

Принцип особистої зацікавленості передбачає формування здорового спортивного стилю життя через зміну ставлення до власної тілесності, через масоване, систематичне; активне «просякнення» суспільного життя відповідним чином організованими зоровими образами, із забезпеченням можливості свідомого вільного вибору оновлення з урахуванням сучасних еволюційних тенденцій, форм фізкультурно-спортивної діяльності, що можливе лише, знову ж таки, за умови відповідного інформаційного забезпечення. Власне в цьому і полягає сутність принципу особистої зацікавленості.

Змістовну сутність принципу інформативної насиченості (наповненості подіями) також можна розкрити, виходячи з тих змін в розвитку людського суспільства, що вже відбулися та відбуваються. Через сучасні засоби комунікації людина отримує безліч інформації. Це прояв глобалізації та інформатизації суспільного життя, про які вже згадували, це технологічні тенденції, які визначають рівень та якість нашого життя.

Певною мірою змістовно та організаційно фізичне виховання залишилось на рівні XVIII сторіччя. Для того, щоб з'явився інтерес до занять фізичними вправами, вони повинні, для початку, щонайменше бути цікавими. Якщо вже дорослі об'єднуються для проведення дозвілля в так званому «автоквесті», то для дітей тим більше треба створювати такі види та форми тренувань, які вимагали б від учасників кмітливості, сміливості, прояву ініціативи, уміння користуватись сучасними технічними засобами отримання та передачі інформації, прояву рівня розвитку рухових якостей та функціональної готовності.

Висновки. Ефективне формування культури рухової діяльності людини, культури життя, здорового спортивного стилю життя можливе лише при умові відповідного інформаційного забезпечення.

Доцільно внести зміни до змісту та організаційних форм фізичного виховання учнівської молоді. Саме завдяки цьому ми зможемо добитися необхідних змін в психології формування нових цінностей і установок суспільства. У подальшому можлива розробка теоретичного обґрунтування використання у навчально-тренувальному процесі принципів особистої зацікавленості та інформаційного насичення.

Література

1. Астафьев В. С., Борисов В. В. Формирование потребности в самостоятельных занятиях физическими упражнениями в структуре физической культуры личности // Теория и практика физ. культуры. – 2008. – № 8. – С.11-15.
2. Ведмеденко Б. Ф. Теорія і методика виховання інтересу учнів до занять фізичною культурою. Дис. На здобуття наук.ступенядокт. пед. наук. – Київ, 2005. – 511 с.
3. Горашук В. П. Теоретичні та методологічні засади формування культури здоров'я школярів. Дис. докт. пед. наук. – Харків, 2004. – С.124.
4. Красноперова Н. А. Педагогическое обеспечение формирования здорового образа жизни студентов // Теория и практика физ. культуры. – 2005. – № 6. – С.16-19.
5. Круцевич Т. Ю. Основні напрямки вдосконалення програм фізичного виховання школярів / Теорія і методика фізичного виховання і спорту, 2006. – № 4. – С.21.

СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДО ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Джуринський П., Богатов А., Єфремова М., Кучеренко Г.,
Хом'якова О.

Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

Актуальність. У статті уточнені поняття здоров'я, стан здоров'я, норма, здоров'язбережувальне освітнє середовище. Визначені компоненти з професійної підготовки майбутніх магістрів з фізичного виховання до здоров'язбережувальної професійної діяльності.